

Referat Avlskomitè møte 1/2024, mandag 29.januar 2024 kl.17.00 på Teams.

Til stede: Elin Bergseth, Line F. Torp, Karoline Bakke, Hans Tronstad og Anita Sønsteby
Ments Tore Møller og begge varamedlemmer var forhindret fra å møte.

Fra administrasjonen: Tone M. Blindheim

Saksliste:

Sak 1-1/24 Innspill til revidering avlsplan kaldblod

Avlsplan for kaldblod skal gjennomgå en hoved-revidering senest hvert 10.år, med mulighet for revidering hvert 5.år. Det er mulighet for endringer fra og med 01.01.2025

Ved forrige revidering i 2019 (avlsplan gjeldende fra 2020) var det spesielt fokus på den økende innavlsproblematikken. Flere ulike tiltak for å bedre på denne situasjonen ble foreslått og diskutert. Samtidig er det slik at synkende populasjon er den aller største utfordringen i diskusjonen rundt innavl. Derfor er det viktig at de tiltak som blir iverksatt ikke virker negativt på oppdretteres lyst til å bedekke sine hopper, men at endringer som gjøres er i forståelse med hoppeeiere. Dersom man skal lykkes med dette er det viktig at informasjon rundt innavlsproblematikken formidles og forstås.

Avlsplanen er felles med Sverige, og det er viktig at landene kan enes om de tiltak som iverksettes. Sverige har ikke hatt det samme fokuset på den negative innavlsutviklingen som vi har hatt i Norge, og de har opprettholdt et jevnt antall bedekte kaldblodshopper. Mens Sverige i 2023 hadde 615 hopper som ble ført til hingst, er tallet 535 hopper i Norge. Dette utgjør et tap på 120 hopper i Norge, dvs. 20% nedgang fra 2022.

Punkt 3.1.7 Endring i hoppekvoten ble gjort ved forrige revisjon i 2019. Da ble 774 kaldblodshopper bedekt i Norge. Totalkvoten ble redusert fra 110 hopper til 95 hopper, dvs. 13,6%. Dette er en liten reduksjon med tanke på populasjonens størrelse. Likevel vil en hingst ha mulighet til 70 hopper i oppstallingslandet, hvilket utgjorde 9% av alle hopper i 2019.

Det er kun 4-5 hingster hvert år som fyller hoppekvoten i Norge, men disse får 60-65 % av hoppene og er ofte under de samme blodlinjer. I 2023 gir vi mulighet for at en hingst bedekker 13% av totalt antall bedekte hopper (70 av 535). Hoppekvoten er derfor utvidet i forhold til 2019.

Som ansvarlig raseorganisasjon for kaldblodstraveren blir dette problematisk, for samtidig innfører man tiltak som skal motvirke innavl – Avlssjansen.

Før forrige revidering av avlsplan (2020) har hoppekvoten ikke blitt endret på 20 år, da ved inngåelse av «Kaldblodsavtalen» med Sverige. Den gang ble 1825 hopper ført til hingst i Norge, mot 535 i 2023. Det ble diskutert forslag på ulike metoder for kvoteregulering.

AK mener at hoppekvoten må tilpasses og ses i sammenheng med synkende bedekningstall, og bør utgjøre 50-55 hopper i Norge og 20 hopper i Sverige. Kvoten bør også være tilpasset den enkelte hingsts slektskap til populasjon og blodlinjer.

Innavlsutviklingen må overvåkes nøye, og arbeidet med å finne frem til ytterligere tiltak for å begrense innavl i kaldblodsrasen skal fortsatt ha sterkt fokus.

En samlet AK ser med stor bekymring på at totalt antall bedekninger synker, samtidig som flertallet av hoppene føres til en begrenset hingstelinje. Dette vil på både kort og lang sikt skape alt for høy innavlsvekst innenfor generasjonsintervallene som også er i strid med DNTs strategiplan og gi en svært uheldig effekt med lav genetisk variasjon.

Avlskomiteen er opptatt av å benytte tiltak som motiverer oppdretterne, samtidig er det nødvendig å redusere hoppekvotene i takt med synkende populasjonsstørrelse for å bremse innavlsøkningen.

Punkt 3.2.5 i avlsplan

Mankehøyde på kåringshingster. *Mankehøyden bør alltid på alle kårede hingster være minst 148 cm (stangmål).* Her ble **bør alltid** innført ved forrige revidering i 2019.

Dette for at det kan åpnes for at hingster med utradisjonell stamme kan kåres dersom de har mankehøyde like under 148 cm. AK er enige om at begrepet «bør alltid» fortsatt står.

Eventuelt:

Informasjon vedr. Oppdretterseminar 16-18.februar

Møte i norsk-svensk kaldblodskomiteè 31.januar

Elin Bergseth
Leder AK

Tone M. Blindheim
Avlsfaglig rådgiver/ref.